

وَ اذْكُرُوا اللّٰهَ فِيْ اَيَّامٍ مَّعْدُوْدَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِيْ يَوْمَيْنِ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ وَ مَنْ تَاَخَّرَ
فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى وَ اتَّقُوا اللّٰهَ وَ اعْلَمُوْا اَنْكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ (۲۰۳)

سومين عمل منا
ششمين عمل حج تمتع

حلق

**حاجی در روز
عید قربان**

**باید برای حج تمتع
حلق کند**

وسر را بتراشد

تراشیدن سر در اولین حج

یا در حجهٔ الاسلام

یا فردی که موهای خود را

گره زده یا با هم جمع کرده

واجب است: سبجانی

تراشیدن سر
در حجۃ الاسلام

واجب است

زنجانی و سبحانی

مردان بنا بر احتیاط واجب باید

سر را بتراشد

و تقصیر کافی نیست

آیات عظام

امام، خامنه‌ای، جوادی، سیستانی،

صافی، گلپایگانی و هاشمی

مردها مخیر ند بین

حل و تقصیر

و احتیاط مستحب سر را بتراشد

بهجت، خوئی، تبریزی،

فاضل، مکارم، نوری و وحید

صووره

كسى كه حجه الاسلام

خودش را به جا

مى آورد

زنجاني و سبحاني

صروره

**کسی که اولین بار به
حج مشرف شده است**

سایر مراجع

حلق و تقصیر در شب

مجزی است

آیات عظام

امام، خامنه‌ای، بهجت، سیستانی،

زنجانی، فاضل و نوری

به احتیاط واجب حلق و

تقصیر در شب مجزی نیست

آیات عظام

تبریزی، خوئی، صافی،

گلپایگانی، جوادی، مکارم،

هاشمی و وحید

حلق و تقصیر در شب

مجزی نیست

سبحانی

ماشین

کردن سر

از تته

کافی است

زنجانی،

سیستانی، مکارم،

نوری و هاشمی

حلق واجب تعیینی نیست

و به قصد و وظیفه فعلیه

ماشین کردن

کافی است

بهبخت

اگر عرفا حلق صدق کند

کافی است

جوادی، سبحانی

و فاضل

بنا بر احتیاط واجب

کافی نیست

امام، خامنه‌ای،

صافی و گلپایگانی

کفایت نمی کند

و حید

نیت حلق

برای حج تمتع

حلق می کنم

و سر را می تراشم

قُرْبَةً إِلَى اللَّهِ وَ خَالِصاً لِلَّهِ

(به نوع حج توجه شود)

در نیت عمل شرط است

التَّقَرُّبُ إِلَى اللَّهِ

وَ الْإِمْتِثَالُ لِأَمْرِهِ وَ الْإِخْلَاصُ

عمل باید برای

امتثال فرمان خدا

و برای خدا باشد

حلقی باید

در منا باشد

حاجبی و سلمانی

هر دو باید نیت کنند

مستحبات حلق

هنگام تراشیدن سر بخواند

اللَّهُمَّ اَعْطِنِي

بِكُلِّ شَعْرَةٍ نُورًا

يَوْمَ الْقِيَامَةِ

مستحبات حلق

تراشیدن سر از جانب راست

پیش سر شروع شود

اطراف ریش و شارب را کوتاه کند

ناخن‌ها را بگیرد

مو در منا دفن شود

حلق و سر تراشیدن

اختصاص به مردان دارد

خانم‌ها باید تقصیر کنند

مقداری موی سر را چیده

و تعدادی ناخن را بگیرند

توجه: هر کس بخواهد

سر دیگری را بتراشد

باید اول سر خود را

تراشیده و از احرام

خارج شده باشد

با حلق و تقصیر

حاجی از احرام

خارج می شود

اما استفاده از عطر

و عمل زناشوئی

برای او حرام است

بعد از طواف حج

و نماز طواف حج

استفاده از عطر

حلال می شود

بعد از طواف نساء

و نماز طواف نساء

عمل زناشویی

حلال می شود

سر
حلق

موی سر زینت ظاهر
و بسیار دوست داشتنی
و یکی از مظاهر
شخصیتی انسان است

در حقیقت انسان یک
نوع دل‌بستگی به آن دارد
و دل‌کندن از آن برای
انسان بسی مشکل است

و از آن جایی که
این علاقه و دل‌بستگی
مانع سلوک معنوی
می‌شود

باید برای رسیدن

به مراتب بالاتر

از آن گذشت

تا دل کندن از تعلقات

دیگر، آسان شود

تراشیدن سر نماد

آمادگی

و دل کندن از

همه دل بستگی ها است

ایین جمال را

پای فرمان

آن جمیل

فدا می کنیم

با اثر اشدن سر

غرور و کبر و نخوت و منیت

را از سر بیرون کرده

و خود را پاک می سازد

امام صادق عليه السلام

وَ اَخْلَقِ الْعُيُوبَ

الظَاهِرَةَ وَ الْبَاطِنَةَ

بِحَلْقِ شَعْرِكَ

با تراشیدن موی خود، تمام عیب‌های ظاهری و باطنیت را بتراش

حاجی مانند

سرباز جان بر کف

با تراشیدن موی سر

آمادگی خود را برای

جانبازی اعلام می کند

در آزمون

شایستگی

موفق می شود

بہ برکت
ایں موقییت
ایں روز را
عید می گپرد